

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תקטו ♦ ז אלול תשפ"ב

ערב שב"ק פרשת שופטים

דברי אלוקים חיים מרוך רבינו הגה"ק זיע"א

שופטים ושופטים תתן לך בכל שעריך אשר ה' אלוך נותן לך לשבטיך ושפטו את העם משפט צדק, לא תטה משפט לא תכיר פנים ולא תקח שוחד כי השוחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים, צדק צדק תרדוף למען תחיה וירשת את הארץ אשר ה' אלוך נותן לך.

המפרשים דקדקו ליתן טעם למה אמר הכתוב בלשון יחיד שופטים ושופטים תתן לך וגו' ואח"כ אמר לשון רבים ושפטו את העם משפט צדק.

ובאור החיים הק' כתב לפרש מש"כ "תתן לך" שהכוונה "עליך" דהיינו לומר שהממנים את השופט והשוטר לא יאמרו בדעתן שלא תשלט עליהם מקל מדרותו של השופט והשוטר מכיון שהם הממנים אותם, אלא אמר הכתוב שהם בעצמם ימנעו לשפוט ולרדות אותם ולכן מש"כ "לך" הכוונה "עליך" על הממנים עצמם ג"כ שיהיה השופט והשוטר ממונה ע"כ.

ונראה לומר בדרך רמז ומוסר שהכתוב בא לומר שהשופטים והשוטרים ימנו על עצמם שהם ישפטו מקודם את עצמם ואח"כ יוכלו לשפוט את העם, שאם לא כן יגידו להם העם קשוט עצמך תחילה ואח"כ קשוט את אחרים, שאם השופט והשוטר לא ישמור לעשות הדברים שאומר ופוסק לאחרים אז לא יוכל לשפוט ולהיות שוטר לאחרים, אבל אם הוא ישפוט את עצמו השופט והשוטר, אז יהיה ושפטו את העם משפט צדק, כלומר שיקבלו את דבריהם ויאמרו שהצדק אתו, ויעשו עם ישראל דבר השופטים והשוטרים.

וגם זה בא לומר שאם השופט והשוטר רוצה שישמעו אליהם את דבר השם שבפיהם, העצה הכי טובה הוא שיקיים את מה שאומר לאחרים, גם לעצמו, אז יקיימו גם אחרים את דבריהם וזה באמת נאמר על איש ישראל, אף יחיד שרוצה להשפיע לאחרים ולזכות את העיר כולה אז יקיים מה שכתוב בספר תהילים שאמר דוד המלך "חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך", שבכל יום ויום השכים דוד ואמר אלך לדוכתא פלוני ופלוני, אבל רגליו היו מוליכות אותו לבית המדרש, דהיינו שדוד המלך רצה לזכות את עם ישראל בתורה ויר"ש ולכן חשב שילך אצלם וישפיע להם, ואח"כ רגליו הוליקוהו לבית המדרש, דהיינו שהוא בעצמו ישב בבית המדרש ועסק בתורה וביר"ש וזה השפיע לכל העולם תורה ויראת שמים.

ומובן שאין זה אומר שאין צריכין גם לילך ולהשפיע לאחרים אבל הכוונה בזה לומר שהעיקר הוא שהמשפיע יישב באוהלו של תורה ויר"ש אז אף שילך לפעמים להשפיע בפועל לאחרים יהיה לו בניקל יותר ולא יצטרך לילך בכל יום ויום, כי האור שלו ישפיע לאחרים גם במקומם וכמו שמסופר להרה"ק ר' אהרן הגדול מקארלין זצוק"ל, אשר עשה פ"ד אלפים בעלי תשובה והצדיקים אמרו שאף שהרה"ק היה "מגיד" והלך למקומות שיוכל להשפיע, מכל מקום העיקר היה בזה שהוא ישב בבית המדרש ובביתו ועסק בתורה ויראת שמים וחסידות וזה השפיע לאלפי אנשים ואז אף בימיו הקצרים של ל"ג שנים שחי השפיע לכל אלו.

המשך בעמ' ב'

דברות קודש מרוך רבינו עט"ר שליט"א

שופטים ושופטים תתן לך

מדוע נאמר "שופטים" ראשון כי השיפוט הוא במח, שם המחשבה המכוונת לעומת ה"שופטים" שהם ההוצאה לפועל. והיה ולא ישתמשו בכוח ה'פה' של שופטים או בכוח ה-ר' (ראש) של שופטים יהיו האנשים בבחינת שופטים. אם יצליח האדם לשפוט ולשמור על הפתחים יהיו חיינו מאוזנים וטובים. תיתן לך" - לשון יחיד, שכל אדם צריך לתת לעצמו שופטים ושופטים אישיים. אשר נתן לך ה' אלקיך", נתן מתנה הקב"ה. ומי שמצליח לתת שופטים ושופטים בכל שעריך, זוכה במתנת אלוהים.

"בכל שעריך"

התורה היא סמכות העל, הקב"ה כביכול קיבל את סמכותה, איסתכל באורייתא וברא עלמא". הקב"ה הסתכל בתורה וברא את העולם. ועל האדם לשמור על השערים שהאלוהות הפקידה בידיו.

אומר 'הבן איש חי', התורה נקראת שער ולכן התחילה בפסוק: "בראשית ברא אלוקים" ראשי תיבות 'בבא'. בבא בארמית הוא שער.

מהו "בכל שעריך" שבכל שער ושער צריכים לתת שופטים ושופטים.

"שעריך" כמו שאומר הזנה"ק על פסוק "נודע בשערים בעלה", "בשערים" - "כל חד וחד לפום מה דמשער בלביה". כלומר בכל שיעור ושיעור שהאדם משער בליבו הוא צריך לתת שם "שופטים ושופטים".

שעריך- שיעור. שיעור הוא מידה ושיעור הוא למידה.

ומי האיש אשר ארש אשה ולא לקחה ילך וישב לביתו פן ימות במלחמה ואיש אחר יקחנה (כ, ז)

פרש"י: "שם לא ישמע לדברי הכהן כדאי הוא שימות."

וקשה, מדוע המתין רש"י עד התנאי השלישי במי שאירש אשה חדשה, ולא פירש כן גבי תנאים דבית וכרם, שאם לא ישמע לדברי הכהן כדאי הוא שימות?

ומתרצים, מאחר ובכל שאר הדברים יכול הרוצה להחמיר לנהוג כן לפי שיקול דעתו, אך במקרה שארש אשה ולא לקחה, ורוצה להחמיר ולצאת למלחמה, והרי אם ימות יגרם מזה צער וסבל לאשתו, א"כ זוהי חומרא שבאה על חשבון חבירו, וע"כ כדאי הוא שימות!

אבד חסיד מן הארץ

צער רב ויגון קודר בפטירתו של איש החסד והמעש

הרה"ח יוסף פנחס הלוי ברגר ז"ל

ב"ר יעקב מנחם ז"ל

מזקני אנ"ש בבני ברק ומקושר לרבותינו הק'

נלב"ע ג' אלול תשפ"ב

משגרים אנו בזאת נטפי תנחומין לבני משפחתו היקרים

התחזקות בשמירת השערים שבגוף האדם

וגם יש לרמז בפסוק שכתוב בלשון יחיד "תתן לך" וגם שכתוב "בכל שעריך" גם כן בלשון יחיד, שקאי על האדם שיתן שופטים ושוטרים וכמ"ש רש"י הק' "שופטים" הכוונה לדיינים הפוסקים את הדין ושוטרים נקרא אלו הרודין במקל עד שיקבל עליו דין השופט ע"ש ולכן בכל השערים שבאדם יתן האדם לעצמו שופטים ושוטרים, פירוש שידון האדם את עצמו מה מותר להכניס לשערים שלו ומה אסור וכן הפה מה מותר לדבר ומה אסור, וכן האוזן מה מותר לעשות ומה אסור לעשות בהם, וגם שיתן שוטרים לעצמו להיות רודה את עצמו מלעשות דבר שאסור לעשות בהשערים שברא לו ה' בגופו, עד שיקבל עליו דין השופט דהיינו דינו של הקב"ה שהוא השופט כל הארץ, ואח"כ יהיה "ושפטו את העם משפט צדק" שיצא בעז"ה במשפט צדק.

ולכן על כולנו יחד להתחזק לשמור על השערים הללו דהיינו להתחזק בשמירת עינים ובשמירת הלשון ובשמירת הברית ובשמירת כל השערים שיש לנו, ולכן בימים האלו של חודש אלול שמתקרבים ימי המשפט של ראש השנה ויום כיפור והושענא רבה ואם נעשה זאת להתחזק בכל אלו השערים אז נזכה שגם בשמים ישפטו אותנו במשפט צדק ונצא בעזרת השם זכאים לשנה טובה ומתוקה עלינו ועל כל ישראל אמן.

הוי דן את כל האדם לכף זכות

והנה נביא עתה את דברי קודשו של ספה"ק תפארת שלמה מש"כ לפרש הפסוקים הק' שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך וגו' ושפטו את העם משפט צדק וגו' שכתב שיש לרמז בזה ענין דרך הצדיקים המנהיגים הישרים, כי עיקר ענין הדיינים הוא כמו שאמרו (במסכת אבות פ"א מש' ו) הוי דן את כל האדם לכף זכות, כדי לעורר רחמים וחסדים על כל איש ואיש מבני ישראל, אף שהוא בשפל המדרגה, אף על פי כן מחויב לדון אותו לכף זכות, ובזה יש להבין הפסוק (מלכים א, ג, ט) שכתוב בתפלת שלמה המלך ע"ה שהתפלל "ונתת לעבדיך לב שומע לדעת לשפוט את עמך להבין בין טוב לרע כי מי יוכל לשפוט את עמך הכבד הזה" ולכאורה הוא תמוה מהו הרבותא בדבר המשפט בין איש לרעהו, אשר בימי שלמה שאין אז הכסף נחשב למאומה כי הכסף היה כאבנים בחוצות לרוב, אך האמת שזה היה כוונת שלמה שהיה מתפלל על דבר זה להיות לו לב שומע כזה לשפוט ולדון כל אדם לכף זכות.

וידוע כי דרך הצדיקים להיות נבזים ושפלים תמיד בעיניהם ומביטים על כל אורחיהם, ומאן דאיהו בר איהו זעיר (זוה"ק פ' חיי) ולא ינוחו ולא ישקוטו כאילו עומד עליהם שופט ושוטר, זה שאמרו (ברכות סא) צדיקים יצר טוב שופטן, אך כל זה הוא רק על עצמם אבל את חבריהם הם דנין לכף זכות, והמה גדולים בעיניהם אף שידועים שאינם מגיעים לקרסוליהם, ואף לפי דרכם שהמה שפלים בעיניהם ושונאים את עצמם, מכל מקום מאי דסני לך, לחברין לא תעביד (שבת לא) וכולם כאחד חשובים ואוהבים בליביהם להשפיע להם טובות וחסדים, וכמו שאמרו בר' חנינא בן דוסא (תענית כד) שכל העולם ניזון בשביל חנינא בני חנינא בני די לו בקב חרובין, פירוש שהיה נבזה בעיניו ושפל בעיניו כי גם קב חרובין די לו וגם זה איננו שווה לפי מעשיו והכל הוא בעיניו מתנת חינום, אבל על כל העולם היה משפיע להם כל טוב, ולזה כל העולם היה ניזון בשביל חנינא בני.

זה הרמז בפרשה זו שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך, כדרך הצדיקים שהם נבזים בעיניהם וכאילו שוטר ושופט היה עומד עליהם ושופט את עצמו לחובה תמיד באומרם כי אין בידם שום מעש להצדק, אך כל העם הם דנין לכף זכות וכמו שאמר ושפטו את העם משפט צדק, כי המה בעיניהם כצדיקים גמורים אף כשאינם מגיעים לערכם, זה שאמר להלן לא תכירו פנים במשפט, שיש כמה אנשים שאומרים על זולתם כי הכרת פניהם

ענתה בם והמה מביטים בפניהם כי הם נבזים בעיניהם, ולזה מרמז הכתוב כאן באומרו לא תכירו פנים כלומר על תסתכלו בפניהם ח"ו לדון אותם לכף חובה רק לדון אותם לכף זכות, ועמך כולם צדיקים (סנהדרין ז) ולעורר רחמים וחסדים על כל העולם אמן כ"ר.

כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך

ומוסיפין בקודש נביא דב"ק של הרה"ק בעל המאור ושמם זצ"ל אחרי שהביא את פרש"י ששופטים קאי על הדיינים שפוסקים את הדין ושוטרים נקראים אלו הרודין את העם וכו' שמכין וכופתים במקל ורצועה כתוב: שראוי לתת לב על זה, דהלוא תורתנו הק' היא ניצחית ומלמדת לאדם דעת ואם כן יקשה הלוא בזמן שהיו ישראל שרוין על אדמתם ועושין רצון קונם מתוך עושר ויקבל על עצמו להיות שוטר ולהכות איש ישראלי, וגם מה היה צורך לשוטרים אז בשומעם לקול מניהם וכתב שבא לרמז כי תורתנו מודעת זאת לנו מהות הדיין ופרנס המתמנה על הציבור כי ענינו ואות הרבה כאלו, שבאם הדיין הוא בלתי הגון במעשיו ואין כוונתו לשם שמים ולהקים דגלי התורה ומשפטי הדת על תילם, אז הדיין ופרנס כזה אין מוראו מוטלת על בעלי הדיינים, ואם הבעל דין הוא איש קשה לא ישמע לו, אכן באם הדור זוכה אשר פרנסיו ומנהיגיו המנהלים את עם בני ישראל המה צדיקי וחסידים הדור האמיתיים, והם אוהבי השם ועבדי, וכל היוצא מפייהם ואשר הם יגזרו הקב"ה מקיים על ידיהם לגודל צדקתם וקדושתם.

והנה השופטים כאילו הם עצמם גם השוטרים, כי יפול על כל עמם גודל פחדם וכמאמר הכתוב וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך, ויגורו מפניהם כמפני חרב מלעשות עוול וכל מוצא שפתייהם יחישו לקיימם, מפני אשר ידעו כי דיבורם עושה רושם זה שאמרו בפסוק שופטים ושוטרים תתן לך, שתתן לך שופטים שיהיו הם גם השוטרים שיראו מפניהם מחמת קדושתם כמו שהם יראים מפני השוטר אשר יש לאל ידו לרדותם ולהכותם ואז יתקיים מש"כ ושפטו את העם משפט צדק ע"כ.

התחזקות והתעוררות בחודש אלול

הנה אנו נמצאים בחודש אלול חודש הרחמים והסליחות ומצינו בראשונים וגם באחרונים בספריהם שיועצים על החודש הזה מפני ראש השנה ויום כיפור והושענא רבה שהם הימים הנוראים ימי הדין והם מאיימין על האדם כי גדול יום ה' ומי יכילנו וגם הרבה ספרים כתבו רמזים על ההתעוררות שצריך בחודש אלול, וכמו שארז"ל כתב רמז מהכתוב ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים, את אביה זה הקב"ה ואת אמה זו כנסת ישראל ומוטל על האדם שיבכה ויתחנן לפני ה' ירח ימים שהוא חודש אלול שהמה ימי הרחמים והרצון.

ובאמת שכבר נפשט בכל תפוצות ישראל לעורר לבבם בחודש הזה לתורה ולתעודה להתמיד בלימוד התורה ביותר ולהרבות בצדקה וחסד ומעשים טובים, ולדקדק במצות לעשותם כדון, ובעיקר צריכין להתעורר לתקן את הדברים שאדם דש בעקביו ויש מהם שהם בדברים שבין אדם לחבירו, ולכן צריכים אנו להתעורר בימים האלה לתקן את העבר בתשובה וחרטה ולעשות משמרת למשמרת על הבא, ואם ככה נעשה אז בודאי שיקבל ה' את תפילתנו בימים הקדושים ונזכה לכתובה וחתימה טובה ולהכתב בספרן של צדיקים גמורים.

ובעיקר צריכין אנו לבקש על גאולתנו ופדות נפשינו שבמהרה ירחם ה' על עמו ונחלתו ויבנה במהרה את ציון וירושלים, וברחמים ובחסדים מגולים נזכה להגאל בגאולה השלימה ע"י משיח צדקינו, והוא יבנה את בית מקדשינו (וכמ"ש הרמב"ם) ושם נעבוד את ה' באהבה וביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות אמן ואמן.

בעניבות תינים

משפט צדק (טז, יח)

ראובן. כשיצאו בעלי הדין מהאולם, רואה ראובן את שמעון, והנה הוא ממחר להתקשר אל... ראש הישיבה הוא, ומודה לו מקרב לב על כך שבזכות תפילותיו זכה במשפט... ראובן נדהם למשמע הדברים, שכן עתה התברר לו שגם שמעון פנה אל ראש הישיבה, שאכן העתיר גם עבורו להצלה במשפט.

עכשיו הוא הגיע לשאל האם לאור העובדה שראש הישיבה התפלל גם על יריבו שמעון, יש לו את הזכות לתבוע בחזרה את הסכום שתרם לישיבה, שכן לכאורה היה כאן 'מקח טעות', שאיך ניתן להתפלל בד בבד להצלתם של שני אנשים, הרי זו סתירה מיניה וביה; או שאני מצליח ויריבי מפסיד, או שהוא מצליח ואני מפסיד... ענה על כך ר' יצחק זילברשטיין, שמהגמרא במסכת סנהדרין למדנו שטענתו של ראובן שלא ניתן להתפלל להצלתם של שני בעלי הדין, אינה נכונה, משום שתפילה להצלה במשפט אין פרושה תפילה לזכיה דווקא, אלא שהאמת תצא לאור, ואף להפסיד ולא להכשל בעוון גדול – גם זו זכיה! וגם על כך יש להתפלל! נמצאנו למדים, שניתן להתפלל ששני בעלי הדין יצליחו, האחד יזכה בממון השייך לו, והשני יזכה בכך שלא יכשל באיסור החמור של גזל.

מובא בגמרא (סנהדרין ז). מאמר, ממנו אפשר ללמוד איך צריך האדם להתחייב לדין תורה. הגמרא מציעה לאדם שהפסיד בדינו, שאף אם נטלו ממנו את בגדיו, כדי למסרם לבעל דינו, ילך ברינה ויזמר זמר... ומסביר רש"י: 'הואיל ודנו אותו דין אמת, לא הפסיד כלום, אלא גזילה הוציאו מידו'. הגמרא ממשיכה ואומרת, ששמואל הביא לכך מקור מהפסוק 'וגם כל העם הזה על מקומו יבוא בשלום', שנאמר בדברי יתרו למשה. דהיינו, שבדרך הטבע היה צריך להיות מצב שבכל דין תורה יצא אחד מרוצה, והשני ההפך, ואיך נאמר בתורה ש'כל העם הזה יבוא בשלום'? אלא רואים מכאן שגם מי שלא יצא זכאי בדינו, בא בשלום, ושמח על תוצאת הדין, כדי שלא יעבר באיסור גזילה. אם כן גם כאשר הפסיד האדם בדינו, אין זה נקרא הפסד, אלא צריך הוא לזמר זמר, ולרקוד.

מעשה בראובן שנגש אל ראש הישיבה מסוים, ובקש לתרום סכום נכבד לישיבה על מנת שהרב ותלמידיו יתפללו להצלה במשפטו נגד שמעון, הנסוב אודות נכס ששוויו הון רב, וכל אחד מן הצדדים טען שהנכס היקר שייך לו. הרב קיבל את התרומה, ואמר לאיש שבעזרת השם יתפללו עליו עד ליום המשפט, ולה' הישועה. הגיע היום הגורלי של המשפט, ולאחר דיון ממושך נקבע ששמעון הוא הזוכה בדין, ולא

עובדות תינים

יעלו ממנה, מה תועלת יש בצוננת! והנמשל ברור: החסידים באו אל השולחן בלבבות קרועים ומורתחים, אי לכך קלטו את העניין כראוי, הלב המורתח מעלה "אדים" וירפא להם... לא כן אתה שבאת בלב צונן... את הלקח ומוסר השכל לא קלטת, וקושיה מטרידה אותך.

בלתי רום לבבו מאחיו (יז, כ)

ידוע היה על כ"ק האדמו"ר רבי שלמה מזוועהיל זצ"ל שהיה נוהג להתרועע עם פשוטי עם ומשמח את ליבם, וכל כך הפליג בעבודה זו מאד, עד שגם בעלי חיים הולכי ארבע, היו מכירים ויודעים את טוב ליבו הרחום, והיו המה משחרים לפני פתח ביתו והוא בכבודו ובעצמו היה מאכילם די והותר לקיים בעצמו "ורחמיו על כל מעשיו".

פעם שאל אותו אחד ממקורביו, מדוע יתנהג הרבי בדרך כל כך משונה להשפיל עצמו ולהתבזות כל כך, ולמה לא יכלכל דרכיו והנהגתו כדרך כל האדמו"רים הנוהגים בגינוני מלכות וכו' הרי כבר אמרו חז"ל (בי"מ ל) "פעמים שאתה מתעלם כגון זקן ואינו לפי כבודו".

השיב הרבי לעומתו: לשיטתך שאני צדיק, הרי כתוב (משלי י-כה) "צדיק יסוד עולם", היינו שהצדיק הוא היסוד ואבן הפינה של כל העולם. כשרוצים לבנות יסוד לבנין גדול כל כך, יש להעמיק החפירה מאד. לפיכך הצדיק שהוא יסוד העולם, צריך להיות שפל ועניו מאוד, שכולם הולכים עליו, ורק כך יעשה יסוד ראוי לקיום העולם.

תמים תהיה עם ה' אלקיך (יח, יג)

מדויק הגה"ק בעל ה"חפץ חיים" ז"ע, הכתוב מדגיש "עם ה' אלוקיך" ללמדנו שעם ה' אלוקיך עליך להיות תמים, אבל עם הבריות אין אתה צריך להתנהג בתמימות...

ומעשה שבאו והתלוננו בני ישיבה לפניו, על שאבדו הונם בענין רע, כאשר סוחרים שנתקשרו עמהם הוליכו אותם שולל.

השיבם ה"חפץ חיים": שכיון שהורגלתם כבני ישיבה ללכת בתמימות עם הקב"ה, סברתם בטעות שכן ראוי גם עם בשר ודם. ברם לא היא, כי הכתוב אומר "תמים תהיה עם ה' אלקיך", עמו דייקא, ולא עם בני אדם...

שאלו פעם חסידיו של הרה"ק החוזה מלובלין ז"ע את רבם: מה יותר חשוב "אדם גדול" או "תמים"?

השיב להם: ודאי שתמים יותר חשוב! מכיון שהרי אנחנו רואים כשיש לפנינו שתי חלות, והאחת גדולה ולא שלימה, והשניה קטנה ושלימה, הדין הוא שצריכים לברך על הקטנה השלימה...

כי השחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים (טז, יט)

אפשר להבין "יעור עיני חכמים" כי ישנם גם "חכמים להרע", אבל כיצד אפשר להבין, שהשוחד יסלף "דברי צדיקים"? אדם הלוקח שוחד, הייתכן שבשם צדיק יכונה?

בעת שישב בעל "אוהב ישראל" זצ"ל, מאפטא, על כסא הרבנות בקולובסוב, באו פעם לפניו שני בעלי דין לדין תורה. יתר הדיינים לקחו שוחד והיו נוטים לצד אחד, אולם הרב מאפטא גילה כלפיהם התנגדות נמרצת והוכיח להם כי אין ההלכה כמותם.

יעצו הדיינים לבעל הדין כי ישחד גם את הרב. אך כיצד עושים זאת, והלא בשום פנים לא יסכים הרב לקבל שוחד? יעצו לו איפוא לשלשל בחשאי סכום כסף ניכר לכיס בגדו של הרב. בעל הדין עשה כעצתם ואיש לא ידע דבר על כך.

למחרת, כאשר ישב הרב להמשיך בדין תורה, הרגיש כי דעתו החלה להסס בדבר וכי קם בו רצון להסכים עם דעת הדיינים.

מיד דחה את ישיבת בית הדין וכל אותו היום בכה והתחנן לפני רבונו של עולם, כי יאיר את עיניו לראות את האמת.

כך עברו ימים מספר עד אשר גילה הרב את הכסף בכיס בגדו ומיד הבין כי בעל הדין הוא אשר שם את הכסף בכיסו כדי לשחדו.

כל כך גדול הוא כוחו של שוחד, שאפילו אם הדיין אינו יודע מאומה על כך, בכל זאת זה משפיע על שכלו לסלף את דעתו.

זהו פירושו של הפסוק: "ויסלף דברי צדיקים" – אמר הרב מאפטא זצ"ל, אפילו אם הדיין מוסיף להיות צדיק גם לאחר קבלת השוחד, שכן ראה ולא ידע מאומה על כך, בכל זאת יש בכוחו של השוחד לסלף את בינתו ואת דבריו.

מקרב אחיך תשים עליך מלך (יז, טו)

בעל ה"יסוד העבודה" ז"ע אמר פעם בשולחנו הק' בשבת קודש בלשון זו: "מקרב אחיך תשים עליך מלך" מתוך רגשי אחוה אמיתית זוכים להמליך עלינו מלכותו ית"ש. לאחר השבת ניגש אליו יהודי שנקלע אל השולחן, וישאל: "לפי דבריכם, רבי איך יתפרש חציו השני של הכתוב?!" השיבו הצדיק בשאלה: מדוע רק בלבך עלתה קושיא כזו, ולא בלב אף אחד מכל הציבור שהקשיב לדברים?!" המשיב: אמשול לך משל, למה הדבר דומה, לאדם שהצטנן ולקה בריאותו. הורה לו הרופא שיקח לבנה (ב' צרויה) ויסיקנה באש וישפוך עליה חומץ, ואת האדים שיעלו אז ינשום אל תוך ריאותיו ויטיב לו. הלך האיש ושפך חומץ על לבנה צוננת, ולא הועיל מאומה, וישב אל הרופא מתלונן שתרופתו תרופת אליל. לגלג עליו הרופא: הלא אמרתי לך להסיק את הלבנה באש ואדים

הליכות חיים

הסרת הסכין מעל השלחן בשעת ברכת המזון

- (א) נוהגין לכסות הסכין בשעת ברכת המזון.
 (ש"ע או"ח סימן ק"פ סעיף ה')
- (ב) על פי קבלה צריך להסיר לגמרי את הסכין מעל השלחן, ואין די בכיסויו.
 (כף החיים" שם ס"ק ט"ו)
- (ג) יש דיעות אם צריך להסיר הסכין בשבת ויו"ט, ובכף החיים (שם) כותב ע"פ דברי האריז"ל, שצריך להסיר הסכין אף בשבת, וכן נהגו רבותינו הק' הרה"ק בעל החוקי חיים זיע"א והרה"ק בעל ויגד משה זי"ע.
 (ד) כן צריך להסיר אקדח או רובה מעל השלחן בעת ברכת המזון. (גם אני אודך)
- (ה) בברכת מעין שלוש אין צריך להסיר הסכין. (עיין "אשל אברהם" מבוטשאטש שם).
- (ו) צריך לכסות גם הידית של הסכין, ולא סגי רק שמכסה להב הסכין ("פסקי תשובות" שם הערה 19)
- (ז) סכין שמתקפל, לא סגי שמקפל הסכין, אלא צריך גם לכסותו. (שם)
- (ח) סכין של פלסטיק לא צריך להסיר. (גם אני אודך" תשובות מרן הגר"ח קניבסקי זיע"א)
- (ט) נכון להחמיר להסיר לא רק סכין של ברזל, אלא אף סכינים של שאר מיני מתכות. (שו"ת "אז נדברו" ח"ז סימן ב')
- (י) כמה אנשים האוכלים בשלחן אחד, ואחד מהם מברך ברכת המזון, מותר לחבירו לאחוז סכין על השלחן ולחתוך בו ירקות וכיוצא בו שרוצה לאכול. (גם אני אודך - תשובות הגאון רבי אשר חנניה זצ"ל)

מאת

הרה"ג ר' **גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א**
 מו"צ בק"ק קראלי ומח"ס גם אני אודך

קול קראלי

דכונים ♦ שיחות ♦ דרשות ♦ ניגונים

074-7962278

שמעו ותחי נפשכם

זקוקים לישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו'
 תרמו בעין יפה וקחו חלק בהפצת המעיינות של
מרכז רוחני "אמונת חיים" קראלי
 כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון
 רח' דב גור 20/23 אשדוד טל. 055-6798152
 במייל: 3118494@gmail.com

פניני חיים

שופטים ושופטים

מדוע נאמר "שופטים" ראשון, ואפ"ל כי בא לומר, דבר ראשון שאדם ישפוט את עצמו, לפני שהוא נהיה שופט על אחרים.
 (אור אביגדור)

שופטים ושופטים **תתן לה**, למה לא כתב תמנה או תקח, אלא אפ"ל שבא לרמז שיתן אנשי אמת, על דרך מאמרם (מיכה ז, כ) תתן אמת ליעקב.

מרן רבינו שליט"א ב' שפת חיים

עשר תעשר את כל תבואת זרעך היוצא השדה שנה שנה
 (יד כב)

עשר תעשר בעישור אחר עישור, בכדי לנקות ולנפות בנפה אחר נפה את כל הסיגים שדבקו בתבואת זרעך דתורה ומצוות שזרעת בכל השנה, ואותם הוצא אתך לדורון אל פני השדה, למלך שנה שנה וגו'.

(חוקי חיים)

הוצאת את האיש הזה אל שעריך (ז, ה)

וברש"י: המתרגם אל שעריך, לתרע בית דינך, טועה שכן שנינו אל שעריך זה שער שעבד בו וכו'
 הרה"ק הבית ישראל מגור זי"ע אמר שיש בדברי רש"י אלו רמז, שמי שמחכה עם תשובתו עד שער בית דין דהיינו עד ימי הדין של ר"ה, טועה הוא, אלא צריך לשוב בתשובה מיד כשחטא, חה משער שעבד בו.

(ליקוטי יהודה החדש)

על פי התורה אשר יורוך ועל פי המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל (ז, יא)
 מצינו בגמרא (שבת סא). חשיבות לימין, שניתנה תורה בימין, ויש חשיבות לשמאל דקשירת תפילין היא בשמאל. ואיתא שם: "אמר רב נחמן בר יצחק ירא שמים יוצא ידי שתייהן" נועל של ימין וקושר של שמאל, כי חשיבות שמאל היא בקשירה, עי"ש.
 "ושמא יאמר האדם מה לי לדקדק בזה, הלא ימין ושמאל אברים שלי הם, ולא יחר אפם עלי, ומה שייך בזה יראת שמים, לזה אמר הפסוק: 'ולא תסור מן הדבר אשר יגידו' - החכמים גם במה שהוא 'לך ימין ושמאל' - שהם איברים שלך, מכל מקום לא תסור מדברי חכמים, לפי שהכל דוגמא דלעילא וכל עשיותיו ראוי להיות על דוגמא עליונה, והוא רמז נאה".

(ישמח משה)

מי האיש הירא ורך הלבב ילך וישוב לביתו (כ, ח)

וברש"י הק' מביא ר' יוסי אומר זה הירא מעבירות שבידו. וקשה להבין הרי זה ירא ה' באמת אם ירא מעבירות שבידו, ואם לא הם, מי כן יהא ראוי ללכת למלחמה?
 ויש לומר, אם הוא ירא מעבירות, א"כ הוא בעל תשובה גמור, אז אמרה תורה "ילך" שהוא ילך למלחמה, והקב"ה מבטיחו "וישוב לביתו" שהוא יזכה לשוב לביתו אחר המלחמה ולא יינזק, ולכן לא כתוב כאן כמו בשאר הדברים שחחר מן המלחמה, "פן ימות במלחמה וכו'" כי לו יש הבטחה שיחזור לביתו, ולא ימות.

(מהר"ש מבעלזא)

לעילוי נשמת

מרת **פייגא גיטל גוטמן** ע"ה
 ב"ר יוסף מתתיהו הכהן ז"ל
 נלב"ע יג אלול תשפ"א
 ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הרה"ח **יחיאל מאיר** ז"ל
 ב"ר משה אליעזר ז"ל
 מרת **ברנדיל** ע"ה
 בת הר"ר יהודה מנחם ז"ל
 ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק אדונינו מורינו ורבינו

הגה"ק **יצחק צבי משה** זצ"ל
 ברא כרעא דאבוה
 אדמו"ר **אביגדור מוזס** זצ"ל
מקראלי
 נלב"ע ד' טבת תשע"ט
 זכותו יגן עלינו ועכ"א
 ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

ה"ה **דניאל בן שרה סולנג'י** ע"ה
 נלב"ע י"ט טבת תשפ"ב
 ה"ה **שרלי בן רבקה** ז"ל
 נלב"ע ו' חשון תשפ"ב
 ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ **משה וועבר** זצוק"ל
 בהרה"צ **מרדכי** זצ"ל
 נלב"ע יב כסלו תשפ"א
 ת. נ. צ. ב. ה.